

Vznik Leštinky a počátky panství Rychmburk

„ Určit přesné datum vzniku Leštinky není možné, protože se do dnešních dní nedochovaly zakládací listiny obce. Naši předci při osídlování pomezí Čech a Moravy využívali mimo jiné i řeky coby jisté zdroje potravy. Pomezí Čech a Moravy prostupovalo pouze několik cest jako byla Trstenická stezka (dnešní řeka Loučná). To platilo i v případě Skutečska. Říčka Žejbro se jevila jako ideální cesta. To, že kolonizace postupovala směrem proti Žejbru potvrzuje opevněný kostel ve Vrbatově Kostelci a lehce opevněné hradiště s dvěma valy na ostrožině nad údolím Žejbra nad dnešní Leštinkou, které mělo chránit cestu vedoucí podle říčky. Jeho roli záhy převzal Rychmburk, který nesl všechny znaky opevněného sídla umožňující dlouhodobý pobyt obránců.

Setkal jsem se s teoriemi, že náš kraj kolonizovali mniši z Podlažic. Určení toho, že lokalitu kolonizovali mniši tohoto kláštera je vytvářením teorií a spekulací, protože jediným pramenem pocházejícím z Podlažic u Chrasti je největší rukou psaná kniha na světě Codex Gigas. Jediný dochovaný pramen o klášteře a tak významný!!! Panství Rychmburk se v písemných pramenech poprvé objevuje v roce 1325 kdy byla uzavřena smlouva mezi Heřmanem z Mrdic a Tasem z Rychmburku o prodeji hradu Rychmburk. Listina je důkazem, že panství již bylo plně rozvinuté a fungující. Zároveň uvádí první konkrétní jméno majitele panství.

Další zpráva o panství je o tři roky mladší. Zde se jedná o smlouvu mezi Tasem z Rychmburku a kapitulou ve Vyšegrádu. Listina, která je pro řadu obcí našeho kraje nejstarší zmínkou je zakládací listina biskupství v Litomyšli z roku 1349. Proč zde je uveden Štěpánov, Lažany a Skuteč a

ne jiné obce? Protože listina neobsahuje výčet obcí a měst, ale farních kostelů a farností. Tedy je zde de facto uvedena i Leštinka, protože odjakživa náležela k farnímu kostelu ve Skutči. Nejstarší zprávou promlouvající o Leštince je smlouva prodeji panství Rychmburk uzavřená 8. června 1392 mezi majitelem panství Smilem Flaškou z Pardubic a Otou z Berkova a Bočkem z Poděbrad. Listina obsahuje výčet všech obcí a městeček patřících panství mezi nimiž je uvedena i Leštinka „Smil de Rychemburka protestatus est coram beneficiariis Pragensibus, quod hereditatem, suam, Rychmburg castrum, Skutecz oppidum, Skuteczko, Zdiar, Raczice, Lesstinka ... vendidit Otte de Byelina dicto Bergow et Boczkoni de Podiebrad ... Actum a.d. M. CCC LXXXII.“ Listina je ukázkou jednoho z nejstarších daňových podvodů v Čechách. Z listiny vidíme, že Leštinka byla plně rozvinutá středověká ves. V žádném případě se nejedná o založení obce. To lze patrně datovat do období 10. až 12. století jak nám to ukazuje Vrbatův

Kostelec.

V pozdějších letech počet zpráv o Leštince roste úměrně s tím jak roste počet zpráv o panství Rychmburk.

Listina z roku 1349, která obsahuje první zprávu o

našem kraji. Pečeť listiny z roku 1349 patřící Arnoštu z Pardubic arcibiskupovi zajímavějšího se intenzivně o náš kraj, kterého řada z vás zná v podobě herce K. Hégra z filmového muzikálu „Noc na Karlštejně.“

Mgr. Štorek